

BETÆNKNING**Afgivet af Lovudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig, at lov om udstedelse af NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer og til medarbejdere i juridiske enheder sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning

Fremsat af Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Sofia Geisler, Inuit Ataatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai
Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne
Inatsisartutmedlem Stine Egede, Inuit Ataatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 12. oktober 2018 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagets formål er at sikre lovhjemmel for NemID. NemID bruges for at sikre en entydig digital identifikation af fysiske personer og virksomheder. NemID er den eksisterende løsning, der benyttes til digital identifikation i Danmark og Grønland. Digital identifikation er en forudsætning for at benytte digitale post- og selvbetjeningsløsninger.

Den brede udbredelse af digitale løsninger har gjort, at også borgerens retsstilling i den sammenhæng bliver ændret. Når de digitale løsninger bliver mere eller mindre obligatoriske i borgerens kontakt med det offentlige, opstår behovet for en klar hjemmel, således at retsstillingen for borgere, der ikke er i stand til at benytte den digitale løsning, eller som nægtes adgang til denne, er klar.

Førstebehandlingen af forslaget

Udvalget har noteret sig, at der i forbindelse med førstebehandlingen af forslaget blev udtrykt bekymring for hvilke muligheder der opstilles for borgere der har udfordringer med en obligatorisk digital løsning, enten udfordringerne skyldes infrastrukturelle forhold, sprog, handicap eller manglende teknisk forståelse.

Derudover har udvalget noteret sig, at udvalget under behandlingen blev anmodet om at undersøge fordele og ulemper ved at udbygge sin egen løsning, kontra bruge den danske løsning (NemID) i forhold til digitale signaturer.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender om besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag 1 og 2.

Udvalgets bemærkninger og indstillinger

Vedrørende fordele og ulemper ved at benytte NemID, kontra at udvikle en selvstændig grønlandsk digital signatur, har udvalget noteret sig, at den væsentligste fordel er, at NemID allerede benyttes i udstrakt grad i Grønland, og at denne løsning opfylder de internationale standarder med hensyn til digitale signaturer.

Udvalget har også noteret sig, at situationen i Grønland, i modsætning til på Færøerne, er, at Grønland og Danmark har fælles folkeregistrering, hvilket gør, at Grønland uden større udfordringer kan benytte den samme offentlige digitale signatur som benyttes i Danmark, og at dette giver Grønland en økonomisk fordel. Som valget forstår Naalakkersuisuts svar, vil udvikling af en selvstændig grønlandsk løsning til digitale signaturer medføre betydelige, dog ikke nærmere specificerede, meromkostninger. Der er ikke fra Naalakkersuisuts side peget på fordele ved udvikling af en selvstændig grønlandsk, som vil kunne opveje disse meromkostninger.

Udvalget har med stor tilfredshed noteret sig, at Naalakkersuisut i sin besvarelse af udvalgets spørgsmål har meddelt, at der for borgere, der af forskellige årsager ikke kan tilsluttes den digitale løsning, skal findes tilfredsstillende alternative løsninger, som også tager hensyn til borgernes ret til privatliv.

Udvalget finder det betryggende, at grønlandsksprogede borgere vil kunne klage til klageinstansen (Digitaliseringsstyrelsen), og modtage svar på deres klage, på grønlandsk.

Afslutningsvis finder udvalget grund til at bemærke, at det er af stor betydning, at ansatte på landets kommunekontorer er i stand til at yde den enkelte borger den praktiske bistand til

tilmelding og brug af NemID, som den pågældende borger har behov for.

Et enigt udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**.

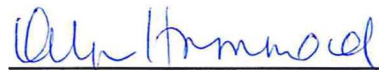
Med disse bemærkninger, overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.

Sofia Geisler
Næstformand, Inuit
Ataqatigiit

Anders Olsen
Formand, Siumut

Aleqa Hammond, Nunatta
Qitornai

Justus Hansen, Demokraatit

Stine Egede, Inuit
Ataqatigiit

Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse,
Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender

Dato: 29. oktober 2018

J.nr.: 01.33.09.00002

Spørgsmål til Naalakkersuisut i forbindelse med EM 2018/207: Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig, at lov om udstedelse af NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer og til medarbejdere i juridiske enheder sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning.

I forbindelse med udvalgets behandling af punktet, har udvalget følgende spørgsmål:

Umiddelbart fremstår det som at det offentlige i Grønland benytter/planlægger at benytte flere digitale postløsninger. På sullissivik.gl¹ omtales "Nempost" og i "Det digitale samfund"² omtales "Digital Post".

1. Naalakkersuisut bedes redegøre for den eventuelle forskellen mellem "Nempost" og "Digital Post".
2. Naalakkersuisut bedes redegøre for hvorvidt denne/disse løsning/løsninger adskiller sig fra f.eks. e-boks? Hvad består en eventuel forskel i?
3. Naalakkersuisut bedes redegøre for, hvad brugen af Digital Post vil indbefatte. Herunder, hvilken form for offentlig kommunikation, der forventes at blive formidlet via denne kommunikationskanal.

Under førstebehandlingen af punktet blev der spurgt til, hvorfor man vælger en allerede eksisterende dansk løsning, fremfor at udarbejde en selvstændig løsning, hvilket f.eks. er det man har valgt på Færøerne.

4. Naalakkersuisut bedes redegøre for fordele og ulemper ved at benytte den allerede eksisterende løsning, NemID.
5. Naalakkersuisut bedes redegøre for fordele og ulemper ved at udarbejde en selvstændig grønlandsk løsning fsva. digitale signaturer.

Enkelte borgere vil af forskellige årsager have svært ved at benytte de foreslåede løsninger, eksempelvis pga. handicap, ordblindhed, manglende teknisk indsigt eller manglende adgang til internet/digitalt medie.

---

¹https://www.sullissivik.gl/Emner/NemPost/NemPost?sc_lang=kl-GL&mupid=Sermersooq
https://www.sullissivik.gl/Emner/NemPost/NemPost?sc_lang=da-DK&mupid=Sermersooq

² "Det digitale samfund – National digitaliseringsstrategi 2018-2021", s. 12

6. Er der grupper der automatisk vil blive undtaget brugen af NemID?
7. Hvilke konsekvenser vil fritagelsen have for disse borgere? Naalakkersuisut bedes i besvarelsen af spørgsmålet forholde sig til, hvilke alternative løsninger der i denne sammenhæng vil blive tilbudt disse borgere ift. at NemID er planlagt til brug for kommunikation med det offentlige og virksomheder, samt som digital signatur og identifikation.
8. Hvilke muligheder vil Naalakkersuisut i forbindelse med NemID stille til rådighed for borgere som ikke har adgang til internet i det daglige?
9. Hvilke muligheder vil det være med hensyn til vejledning og bistand i forhold til IT? Herunder hvilke muligheder vil der være for IT-kurser og bistand ved kommune-/bygdekantorene.

Tilmeldingen til NemID ved NemID³ og Sullissivik⁴ foreligger kun på dansk.

10. Hvilke muligheder har rent grønlandssprogede borgere med hensyn til bestillingen af NemID?

Udvalget har i den sammenhæng noteret sig, at generel information om NemID dog foreligger på grønlandsk på Sullissivik.

11. Hvilke muligheder har rent grønlandssprogede borgere for at blive serviceret på grønlandsk, såfremt de har konkrete spørgsmål i denne sammenhæng.

Med venlig hilsen

Anders Olsen

Formand for Lovudvalget

---

³ <https://www.nemid.nu/dk-da/>

⁴ https://www.sullissivik.gl/Emner/NemID/Bestilling-af-NemID?sc_lang=da-DK&mupid=Sermersooq
https://www.sullissivik.gl/Emner/NemID/Bestilling-af-NemID?sc_lang=kl-GL&mupid=Sermersooq

Ilanngussaq Bilag 2

Inatsisartut
Lovudvalget

Besvarelse af Lovudvalgets spørgsmål af 29. oktober 2018 vedr. EM 2018/207: Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig, at lov om NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer og til medarbejdere i juridiske enheder sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning.

12-11-2018
Sagsnr. 2018 - 1467
Dok. nr. 9155957

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

I forbindelse med udvalgets behandling af punktet, har udvalget ved skrivelse herom af 29. oktober 2018 stillet en række spørgsmål, som hermed besvares.

1. Naalakkersuisut bedes redegøre for den eventuelle forskel mellem "Nempost" og "Digital Post".

Svar:

Offentlig digital post er defineret i § 1 i Inatsisartutlov nr. 14 af 8. juni 2017 om Offentlig Digital Post. Det er her fastsat, at Offentlig digital post er betegnelsen for den af Naalakkersuisut anviste postløsning, der omfatter den digitale kommunikation mellem offentlige afsendere, og fysiske personer og juridiske enheder, der enten er obligatorisk eller frivilligt tilsluttet postløsningen.

"Digital post" er den digitale kommunikation, der sendes mellem offentlige afsendere, og fysiske personer og juridiske enheder.

"Nempost" er en konkret visningsklient, hvortil en bruger kan tilgå sin digitale post. En visningsklient er den applikation, hvor en bruger får vist sin digitale post.

2. Naalakkersuisut bedes redegøre for hvorvidt denne/disse løsning/løsninger adskiller sig fra f.eks. e-boks? Hvad består en eventuel forskel i?

Svar:

Både Nempost og e-Boks er visningsklienter, hvor en bruger kan tilgå sin digitale post. Norge har to visningsklienter, og Sverige har fire visningsklienter.

Den væsentligste forskel for brugerne er den funktionalitet, som de enkelte visningsklienter tilbyder. Alle visningsklienterne indeholder det nødvendige, nemlig at kunne modtage og vise postkassens indhold til postkaseejeren både som webvisning og på en app på en smartphone. Herudover kan de forskellige visningsklienter tilbyde andre funktioner til brugerne, som er krævet i Inatsisartutlov nr. 14 af 8. juni 2017 om Offentlig Digital Post.

NemID's funktion er alene at sikre, at kun postkaseejeren får adgang til postkassen i visningsklienten.

3. Naalakkersuisut bedes redegøre for, hvad brugen af Digital Post vil indbefatte. Herunder, hvilken form for offentlig kommunikation, der forventes at blive formidlet via denne kommunikationskanal.

Svar:

Som udgangspunkt skal al offentlig kommunikation, der indeholder personoplysninger sendes på en sikker måde til alle fysiske personer enten som et fysisk brev eller via en sikker og krypteret digital forsendelsesmetode. Det betyder i praksis, at alle offentlige myndigheder skal være tilsluttet den Offentlige Digitale Postløsning for at kunne sende digital kommunikation sikkert og krypteret til alle fysiske personer og juridiske enheder. Kommunikationen kan være mellem Skattestyrelsen og borgerne om inddrivelse af restancer og grunde for afbetalingsordninger eller kommunikation mellem kommunernes socialforvaltninger og borgerne om sociale ydelser og grundene herfor.

Når den obligatoriske virkning af Inatsisartutlov nr. 14 af 8. juni 2017 om Offentlig Digital Post er fuldt implementeret i løbet af 2019, kan der kommunikeres sikkert og krypteret mellem alle offentlige myndigheder og fysiske personer og juridiske enheder.

Dette er et af kravene for sikker behandling af personoplysninger, som er indeholdt i Anordning nr. 1238 af 14. oktober 2016 om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger.

4. Naalakkersuisut bedes redegøre for fordele og ulemper ved at benytte den allerede eksisterende løsning, NemID.

Svar:

Den væsentligste fordel er, at NemID er eksisterende og allerede bruges af ca. 20.000 borgere i Grønland. Disse borgere benytter deres NemID til digitale selvbetjeningsløsninger i Sullissivik.gl og deres netbank.

Omkostningen for Grønland er 450.000 kr. om året, som angivet i de økonomiske konsekvenser i beslutningsforslaget.

Beløbet skal anvendes til uddannelse af de kommunale medarbejdere, der skal udstede NemID til borgerne og til at sikre materiale på grønlandsk til både borgere og relevante medarbejdere.

Ulempen er, at NemID bygger på en ældre teknologi, hvilket er begrundelsen for, at NemID skal udskiftes med MitID i 2021.

5. Naalakkersuisut bedes redegøre for fordele og ulemper ved at udarbejde en selvstændig grønlandsk løsning fsva. digitale signaturer.

Svar:

Så længe Grønland og Danmark har fælles folkeregistrering (personnummeret), har Grønland en økonomisk fordel af at kunne benytte den offentlige digitale signatur, som Danmark udvikler.

Det nye MitID udvikles efter de standarder, der fremgår af EIDAS-forordningen¹. Det er de samme standarder, som de øvrige nordiske lande har udviklet deres offentlige digitale signaturer efter.

I Nordisks Råds regi er der et arbejde i gang med at etablere en anerkendelse af hinandens offentlige digitale signaturer, således at nordiske borgere kan anvende deres offentlige digitale signatur udstedt af deres eget land i de øvrige nordiske lande.

Den væsentligste ulempe ved at udvikle en selvstændig grønlandsk digital signatur er økonomien. En grønlandsk standard for en digital signatur skal være på mindst samme standard som EIDAS-forordningen for at Grønland kan indgå i et ligeværdigt samarbejde med de øvrige nordiske lande.

Om der skal etableres en grønlandsk løsning for en digital signatur er en politisk beslutning. Anordningsforslaget forhindrer ikke, at Grønland påbegynder en sådan udvikling, da det i bemærkningerne til den danske lov om NemID er anført, at loven ikke forhindrer andre digitale signaturer.

6. Er der grupper der automatisk vil blive undtaget brugen af NemID?

Svar:

Ingen grupper bliver automatisk undtaget for brugen af NemID. Formelt set er det frivilligt, om fysiske personer vil have et NemID efter beslutningsforslaget. Det obligatoriske element sker først, når der i en Inatsisartutlov indføres obligatorisk brug af en digital løsning. NemID sikrer i forbindelse med en digital løsning, at der kommunikeres med den korrekte fysiske person, idet en NemID signatur netop er helt personlig og giver den enkelte en sikker digital identitet.

Der vil formentlig være nogen, der ikke vil kunne få udstedt et personligt NemID på grund af deres funktionsevne. Forslaget fastslår, at et sådant afslag er en myndighedsafgørelse, der kan påklages til den danske digitaliseringsstyrelse.

I Inatsisartutlov nr. 14 af 8. juni 2017 om Offentlig Digital Post er der i §§ 5 – 10 fastsat bestemmelser om fritagelse. Udgangspunktet er her, at borgerne i henhold til disse bestemmelser kan fritages for obligatorisk tilslutning til postløsningen, hvis der foreligger særlige omstændigheder, som kan bevirke, at borgeren er hindret i at modtage sin post gennem postløsningen. I henhold til § 10 skal Naalakkersuisut fastsætte regler om fritagelse af fysiske personer og juridiske enheder fra obligatorisk tilslutning til postløsningen. Der påregnes heri fastsat kriterier for fritagelse. Et af kriterierne vil forventeligt være, at borgere, der ikke kan få udstedt et NemID, vil være fritaget.

NemID er alene et middel til at sikre, at digital kommunikation ikke kommer til uvedkommendes kendskab, og at offentlige myndigheder kan være sikre på, at en indberetning eller andet på en selvbetjeningsløsning er indgivet af den person, som har den specifikke digitale signatur.

---

¹ [EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING \(EU\) Nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF](#)

7. Hvilke konsekvenser vil fritagelsen have for disse borgere? Naalakkersuisut bedes i besvarelsen af spørgsmålet forholde sig til, hvilke alternative løsninger der i denne sammenhæng vil blive tilbudt disse borgere ift. at NemID er planlagt til brug for kommunikation med det offentlige og virksomheder, samt som digital signatur og identifikation.

Svar:

Konsekvensen for borgere, som ikke kan få udstedt et NemID, er, at de ikke kan benytte digital kommunikation med det offentlige.

Inatsisartutlov nr. 14 af 8. juni 2017 om Offentlig Digital Post arbejder med at sikre en digital løsning, så tæt på borgeren som mulig. Det fremgår af Lovudvalgets konklusion i betænkningen til inatsisartutloven, at for personer, der af forskellige årsager ikke kan tilsluttes den digitale løsning, skal der findes tilfredsstillende alternative løsninger (Lovudvalgets understregning).

Naalakkersuisut arbejder på at sikre en sådan løsning, der også tager hensyn til borgerens ret til privatliv. De fleste af de borgere, som ikke kan få udstedt et NemID, formodes på en eller anden måde at være under kommunernes omsorg eller tilsyn, hvorfor kommunerne skal indgå i dette arbejde.

8. Hvilke muligheder vil Naalakkersuisut i forbindelse med NemID stille til rådighed for borgere som ikke har adgang til internet i det daglige?

Svar:

En af fritagelsesmulighederne i henhold til Inatsisartutlov nr. 14 af 8. juni 2017 om Offentlig Digital Post forventes at blive "ingen adgang til internettet". Enten på grund af fysisk umulighed, at der ingen internetmulighed er, eller manglende økonomisk mulighed.

På nuværende tidspunkt er der opstillet medborger-PC'ere i kommunernes borgerservicecentre og bygdekontorerne. I forhold til andre nuværende og fremtidige digitale selvbetjeningsløsninger skal disse medborger-PC'ere opdateres til den nødvendige funktionalitet.

Fritagelsen vil i praksis for borgeren kun betyde, at borgeren skal henvende sig til bygdekontoret eller borgerservice for at få adgang til deres digitale post enten ved hjælp af egen NemID eller med hjælp fra det tilstedeværende kommunale personale.

9. Hvilke muligheder vil det være med hensyn til vejledning og bistand i forhold til IT? Herunder hvilke muligheder vil der være for IT-kurser og bistand ved kommune-/bygdekontorene.

Svar:

Kommunernes borgerservicecentre skal bringes i stand til at give vejledning og bistand til borgerne om brug af digitale post- og selvbetjeningsløsninger, herunder at være støt-te til bygdekontorerne.

Det er op til den kommunale fritidsundervisning at overveje at etablere IT-kurser. I rapporten "borgerne og IT 2016" oplyses det, at 97 % af befolkningen har en eller flere stationære computere, bærbare computere, iPads/tablets eller smartphones i hjemmet.

10. Hvilke muligheder har rent grønlandssprogede borgere med hensyn til bestillingen af NemID?

Svar:

For personer, som har både et kørekort eller pas, kan dette ske via www.nemid.nu.

Alle de personer, som ikke har et kørekort eller et pas, skal henvende sig til kommunernes borgerservicecentre eller bygdekantoret. Personalet her vil kunne give den fornødne vejledning og eventuelt træffe afgørelse om et afslag på en anmodning om en NemID signatur. I henhold til Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik § 3 stk. 1 er det grønlandske sprog det officielle sprog i Grønland og anvendes i offentlige forhold. Dette forhold er begrundelsen for de økonomiske omkostninger nævnt i spørgsmål 4.

11. Hvilke muligheder har rent grønlandssprogede borgere for at blive serviceret på grønlandsk, såfremt de har konkrete spørgsmål i denne sammenhæng.

Svar:

De borgerservicemedarbejdere, der er uddannet til at udstede NemID, kan servicere alle borgere om NemID.

Support og service direkte fra Nets DanID A/S, der udsteder NemID, må forventes kun at være på dansk.

Naalakkersuisut vil arbejde for, at der kommer et grønlandsk sproglag i forbindelse med brugen af NemID.

Den danske digitaliseringsstyrelse har som klageinstans accepteret, at den skal behandle klager, der modtages på grønlandsk og svares på grønlandsk.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger